

Birim Değerlendirme Raporu

**AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
AFYON MESLEK YÜKSEKOKULU**

Kasım 2022

Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler¹

Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümünde, Aşçılık ve Turizm ve Otel İşletmeciliği programları yer almaktadır. Bölümde toplam 3 öğretim üyesi ve 3 öğretim görevlisi olmak üzere 6 öğretim elemanı çalışmaktadır.. Ders görevlendirmelerinde bölüm kadrosunda yer alan tüm akademisyenlerden yararlanılmaktadır. Turizm Ve Otel İşletmeciliği Programında 2 doktor öğretim üyesi ve 1 öğretim görevlisi olmak üzere 3 öğretim elemanı kadrolu olarak çalışmaktadır.

Turizm ve otel işletmeciliği programındaki öğrenci sayılarına bakıldığında öğretim elemanı sayısı yeterli düzeydedir. Aşçılık programı ve meslek yüksekokulundaki diğer öğretim elemanları tarafından da desteklenmesi programın üstünlüklerindedir. Programda yer alan ve ders veren öğretim elemanlarının lisans eğitiminin yine Turizm Eğitimi ile ilgili olduğu görülmektedir. Yine her bir öğretim elemanının sektörle ilgili mesleki tecrübesinin olduğu ve alanlarıyla ilgili birçok kitap, makale, bildiri ve bilimsel çalışmalar yaptığı görülmektedir. Raporlarda da belirtildiği gibi akademik danışmanların sayıları öğrenci sayılarına göre yeterli düzeydedir. Turizm ve Otel İşletmeciliği Programının eğitim ve öğretim süresi iki yıldır. Hazırlık sınıfı bulunmayan program için yabancı dil hazırlık sınıfının açılması öğrencilerin yabancı dil niteliğini geliştirmek açısından önemlidir. Programın öğrenci kontenjan sayısı yeterli düzeydedir. Ancak yıllar içinde yaşanan kontenjan düşüşlerinin ve özellikle ikinci öğrenimin kapanma nedenlerinin tespit edilip gereken tedbirlerin alınması gerekir. Öğrencilerin niteliğinin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar ve uygulamalar programın gelişmeye açık olduğunu kanıtlamaktadır. Afyon MYO, Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında Erasmus, Farabi ve Mevlana gibi öğrenci hareketliliğine yönelik çalışmaların olmaması programın zayıf yönlerinden biridir. Bu nedenle öğrencileri bu uygulamalara teşvik edecek tedbirlerin alınması ve gereken çalışmaların yapılması gerekmektedir. 2021-2020 eğitim döneminde gerekli bilgilendirmeler yapılmasına rağmen Erasmus ve diğer değişim faaliyetlerinden yararlanan öğrenci olmamıştır. Öğrencilerin mezuniyetleri Afyon Kocatepe Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliğinin <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/40519> diploma ile ilgili esaslara ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergeye göre düzenlenmektedir. Programın eğitim amacı turizm sektörünün ihtiyacı olan konaklama işletmeciliği, yiyecek işletmeciliği ve seyahat acenteciliği alanlarında faaliyet gösteren işletmelerin hizmet ve üretim sürecinde etkin görev alabilecek nitelikli insan gücü yetiştirmek olup, bu amaç, öğrencilerin kariyer ve mesleki beklentileri ile uyumludur. Programın özgörevi, üniversitenin ve Afyon MYO'nun özgörevleriyle aynı doğrultudadır. Paydaşlarla yapılan işbirlikleri ve ortak çalışmaların artırılması ve yaygınlaştırılması önerilmektedir. Programın müfredatında uzun süredir bir değişiklik yapılmaması programın zayıf yönlerinden biri olup, ders müfredatlarının gerek iç paydaşların gerekse dış paydaşların gereksinimleri doğrultusunda güncellenmesi öğrencilerin hem 4 yıllık eğitime geçiş yapmalarında hem de sektör başarılarında önemlidir. Bu amaçla 2022 yılında 3+1 eğitim uygulamalarına geçilmesi düşüncesiyle bu sisteme uygun müfredat çalışmaları yapılmış olup, Afyon Meslek Yüksek Okulunun bu konudaki yaptırımları doğrultusunda yeni bir programa geçiş planlanmaktadır. 3+1 sistemine geçilmeyecek olsa bile 4 yarıyıl için güncel ders programları bölüm öğretim elemanları ve paydaşlar eşliğinde düzenlenmiş olup Mayıs 2022'de üniversite yönetimine sunulacaktır. Yapılan yeni program Turizm sektöründe meydana gelen gelişmelere ve güncel konulara uyumlu olarak yapılmıştır. Yeni programa geçildiğinde öğrencilere daha güncel konulara yönelik dersler verilecektir. Bu durum programın güçlü yönlerini temsil etmektedir.

Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı program çıktılarının oluşturulması sürecinde Türkiye Yükseköğrenim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), Turizm Eğitimi Değerlendirme ve Akreditasyon Kurumu önlisans düzeyi ortak çıktı ölçütleri ve Turizm ve Otel İşletmeciliği programı çıktı ölçütleri dikkate

¹ Biriminizde öz ve akran değerlendirme süreçleri tamamlanan **her bir önlisans/lisans programı için çoğaltınız.** Bu bölümü oluştururken biriminizde hazırlanan program öz değerlendirme ve akran değerlendirme raporlarının sonuç bölümünden yararlanınız.

alınmaktadır. Turizm ve Otel İşletmeciliği programı program çıktılarının oluşturulması sürecinde Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) temel alınarak ilgili programın öğretim elemanları ve ilçe meslek yüksekokullarından Turizm ve Otel İşletmeciliği programlarında görevli öğretim elemanları ile görüşülerek programı çıktı ölçütleri oluşturulmaktadır. Program çıktılarının oluşturulmasında diğer bölümlerle işbirliği yapılması programın güçlü yönlerindedir. Raporda ilgili tabloların verildiği görülmektedir. Eğitim amaçları ve program çıktılarının uyumu yeterlidir. Ölçme ve değerlendirme süreci ile ilgili herhangi bir yöntemin bulunmaması programın zayıf yönlerindedir. Halen bu konu ile ilgili bir çalışma yapılmamıştır. Konu ile ilgili olarak öğrenci memnuniyetlerinin ve görüşlerinin anket ve diğer araştırma yöntemleri kullanılarak ölçülmesi programın kalitesini artıracaktır.. Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında eğitim öğretim kalitesinin artırılması ve belirlenen sorunların giderilmesi kapsamında sürekli iyileştirme çalışmaları yapıldığı görülmektedir. İç paydaşlardan, öğrencilerden ve dış paydaşlardan alınan görüşler sonucunda bu iyileştirmelerin yapılması, programın üstün yönleri arasındadır. Ders müfredatının diğer 2 yıllık ve 4 yıllık eğitim veren üniversitelerdeki ders müfredatıyla uyumlaştırılması gerekmektedir. Yukarıda belirttiğim gibi bu konu ile ilgili gerekli çalışma yapılmıştır. Programda eğitim ve öğretim planının uygulanmasında kullanılan eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılması konusunda yeterlidir. Eğitim planı içinde uygulamaların yer alması programın üstün yanlarından biridir. Eğitim Planının Uygulanmasında Kullanılan Yöntemler program için gerekli olan bilgi, beceri ve davranışları öğrencilere kazandırmada etkili yöntemlerdir. Programda yer alan seçmeli derslerin program amaçları ve sektörün ihtiyacı doğrultusunda güncellenmesi programın bir diğer üstünlüklerindedir. Ancak sektörün ihtiyacı doğrultusunda yeni derslerin müfredata dâhil edilmesi tavsiye edilebilir. Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında mesleki derslerin ve yabancı dil derslerinin planda önemli bir yer tuttuğu ve temel yabancı dil dersi olarak İngilizce'nin zorunlu olarak okutulması programın geliştirilmeye açık yönüdür. Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında öğretim planında, mesleki uygulamalı derslerin yanı sıra alınan teorik ve kavramsal eğitimin alanda uygulanmasına yönelik "Zorunlu Staj" dersinin bulunması ve böylece öğrencilerin turizm işletmelerinde uygulamalı olarak gerçekleştirmeleri onların bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmelerinde ve güncel tutmalarında, sektörü anlamalarında ve koşulları öğrenmelerinde önemli bir uygulamadır. Bu ise programın üstün yönleri arasındadır.

Programın paydaşlarıyla bağlantılarını sürekli hale getirmek adına okul-sektör buluşmaları, kariyer günleri, toplantılar, etkinlikler, iç ve dış paydaşların görüşlerinin alınması programın güçlü yanı iken iletişimin sıklığının artırılması ve ortak projeler geliştirilmesi önerilebilir. 2021-2022 eğitim döneminde bu konu ile ilgili pek çok faaliyet yapılmış ve özdeğerleme raporlarında sunulmuştur. "Turizm ve Otel İşletmeciliği" programının kullanacağı yüksekokulun bünyesinde bulunan fiziki alanlar; Mutfak Atölyesi, Turizm ve Otelcilik Uygulama Alanı, Kay Hizmetleri Uygulama Alanı, 119 Kişilik Konferans Salonu ve 45 adet derslik eğitim-öğretim için yeterlidir. Gerek Mutfak Uygulama Atölyesinde ve gerekse Turizm Uygulama Alanlarında ve Kat Hizmetleri odalarında bulunan ekipmanlar endüstriyel kullanıma uygun ekipmanların bulunması ise programın en güçlü yanıdır.

Afyon Meslek Yüksekokulunda öğrencilerin sosyalleşebilecekleri kantin, oturma alanı (kamelya), yemekhane ve okul ana binasının alt katında sanat etkinlikleri için düzenlenen alanlar ile kampüs içinde öğrencilerin kolaylıkla öğle yemeklerini yiyebilecekleri yemekhane imkanının bulunması en önemli üstünlüklerinden biridir. Ayrıca kampüs alanında öğrencilerin sosyal ve sportif faaliyet içerisinde bulunabilecekleri çeşitli alanlarda basketbol sahaları, yüzme havuzu, futbol sahaları, tenis kortları, koşma alanları, kapalı spor salonları, fitness merkezi bulunması öğrencilerin ders dışında kaliteli zaman geçirmeleri açısından önemlidir. Turizm ve Otel İşletmeciliği programında görülen Otelcilik Otomasyon Sistemleri ile Önbüroda Oda işlemleri derslerinin uygulamalarının yapıldığı bilgisayar laboratuvarları programın teknolojik üstünlükleri arasında yer almaktadır.

Sonuç ve Değerlendirme²

Turizm ve otel işletmeciliği programındaki öğrenci sayılarına bakıldığında öğretim elemanı sayısının ve niteliğin yeterli olduğu görülmektedir. Turizm Ve Otel İşletmeciliği Programı, Otel Lokanta ve İkram hizmetleri Bölümüne bağlı olarak 2 doktor öğretim üyesi ve 1 öğretim görevlisi üzere 3 öğretim elemanı faaliyetini sürdürmektedir. Açılış programı ve meslek yüksekokulundaki diğer öğretim elemanları tarafından da desteklenen programda yer alan ve ders veren öğretim elemanlarının lisans eğitiminin Turizm Eğitimi ile ilgili olduğu görülmektedir. Yine her bir öğretim elemanının sektörle ilgili mesleki tecrübesinin olduğu ve alanlarıyla ilgili birçok kitap, makale, bildiri ve bilimsel çalışmalar yaptığı görülmektedir. Öğretim elemanlarının lisans ve lisansüstü eğitiminin Turizm ile ilgili olması, her bir öğretim elemanının sektörle ilgili mesleki tecrübesinin bulunması ve alanlarıyla ilgili kitap, makale, bildiri ve bilimsel çalışmaların yapılması bölümün niteliği açısından önemlidir.

Hazırlık sınıfı bulunmayan program için yabancı dil hazırlık sınıfının açılması, öğrenci kalitesini artıracak, sektörün ihtiyacına cevap verecek öğrencilerin yetişmesine neden olacağı için hazırlık sınıfı açılmasına yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir. İkinci öğretimi kapanan bölüm için, kapanma nedenlerinin iyice araştırılması ve açılması için gereken çalışmaların bir an önce başlatılması gerekmektedir. Normal öğretim için kontenjan sayısı ise uygulama alanları ve ekipmanlar düşünüldüğünde yeterlidir. Öğrencilerin niteliğinin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar ve uygulamalar programın gelişmeye açık olduğunu göstermektedir. Afyon MYO, Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında Erasmus, Farabi ve Mevlana gibi öğrenci hareketliliğine yönelik çalışmaların olmaması programın zayıf yönlerinden biridir. Bu nedenle öğrencileri bu uygulamalara teşvik edecek tedbirlerin alınması ve gereken çalışmaların yapılması gerekmektedir. Okulun açıldığı dönemin başlarında bu programlar hakkında öğrencilere yönelik olarak bilgilendirici toplantıların yapılması ve gerektiğinde video gösterilerinin yapılması öğrencileri teşvik edebilir.

Öğrencilerin mezuniyetleri Afyon Kocatepe Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliğinin <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/40519> diploma ile ilgili esaslara ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergeye göre düzenlenmektedir. Öğrenci mezun bilgi sisteminin oluşturulması ve mezun olan öğrencilerle ilişkilerin sürdürülebilir olması programın değerlendirilmesinde önemlidir. Programın eğitim amacı turizm sektörünün ihtiyacı olan konaklama işletmeciliği, yiyecek işletmeciliği ve seyahat acenteciliği alanlarında faaliyet gösteren işletmelerin hizmet ve üretim sürecinde etkin görev alabilecek nitelikli insan gücü yetiştirmek olup, bu amaç, öğrencilerin kariyer ve mesleki beklentileri ile uyumludur.

Paydaşlarla yapılan işbirlikleri ve ortak çalışmaların artırılması, uzun süredir değişiklik yapılmamış olan ders müfredatlarının günümüz sektör ihtiyacına göre yeniden düzenlenmesi ve program için okul-sektör buluşmalarının, kariyer günlerinin, toplantıların ve etkinliklerin yapılması programın kalitesinin daha da iyileştirilmesi için gerekliliktir. Ancak programda öğrencilerin niteliğinin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar ve uygulamalar programın gelişmeye açık olduğunu da kanıtlamaktadır.

Turizm ve Otel İşletmeciliği” programı öğrencilerinin uygulamalarını yapabilecekleri Mutfak Atölyesi, Turizm ve Otelcilik Uygulama Alanı, Kat Hizmetleri Uygulama Alanı, Konferans Salonu ve derslik gibi fiziki alanlar; programın eğitim-öğretim kalitesinde önemli rol oynamaktadır. Yine bu alanlarda öğrencilerin kullanımına yönelik sunulan ekipmanların endüstriyel kullanıma uygun ekipmanlar olması ise programın en güçlü yanıdır. Yine Turizm ve Otel İşletmeciliği programında görülen Otelcilik Otomasyon Sistemleri ile Önbüroda Oda işlemleri derslerinin uygulamalarının bilgisayar laboratuvarlarında yapılması programın üstünlükleri arasında yer almaktadır.

² Bu kısım, Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönergesinin ilgili maddeleri gereği Bölüm, Anabilim/Anasanat Dalı, Program Açma, Dönüştürme, Ad Değiştirme ve Kapatma; Programların İzlenmesi, Güncellenmesi ve Akreditasyonu gibi kararları içermelidir. Ayrıca, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında programların güçlü yönlerinin sürdürülebilirliğinin nasıl sağlanacağına ve geliştirmeye açık yönlerinin iyileştirilmesine yönelik hangi önlemlerin alınacağına değininiz. 2022 ve 2023 yılında biriminizdeki eğitim-öğretim faaliyetlerindeki değişikliklerde bu raporun yol gösterici olacağını unutmayınız.

Afyon Meslek Yüksekokulunda öğrencilerin sosyalleşebilecekleri alanlar ile kampüs içinde öğrencilerin kolaylıkla öğle yemeklerini yiyebilecekleri yemekhane imkanının bulunması en önemli üstünlüklerinden biridir.

Otel, Lokanta ve İkram hizmetleri Bölümünde çağdaş eğitim amacı olarak benimsenen bireyi “kendisi için” ve “toplum için” yetiştirme anlayışı doğrultusunda eğitim-öğretim hizmetleri yürütülmektedir. Bireyin “kendisi için” yetiştirilmesi kapsamında; meslek sahibi olması yönünde geliştirilmesi, kendisini geliştirmesi için desteklenmesi ve topluma uyumunun sağlanması hedeflenirken, “toplum için” yetiştirilmesi kapsamında; toplum için rol model olacak, iş yaşamında esnek, gelişmeye açık, yaratıcı ve verimli olabilecek davranışlar sergileyen, nitelikli insan gücü yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Bölümde eğitim-öğretim niteliğinin ve kalitesinin artırılması amacıyla iç ve dış paydaşların görüş, öneri ve talepleri ile turizm sektörünün yapısı dikkate alınarak eğitim-öğretim süreçlerinin kontrollü bir şekilde takip edilmesi ve kanıtları ile kayıt altına alınması amaçlanmaktadır.